

ବିଶ୍ୱନାଥ (ମୃତ) ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ବନାମ

ଚନ୍ଦ୍ର ଭାନ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ

13 ଡିସେମ୍ବର, 1995

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ବି.ଏଲ୍. ହଂସାରିଆ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ତୟ]

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଚେଦ ଓ ଭୂ ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950 -ଧାରା 209, 331, (1) ଅନୁସୂଚୀ II -ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକ -ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପୂର୍ବରୁ, ଅଭିଭାବକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧକ ରଖାଯାଇଥିବା ଜମିର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର -ବିତାଡ଼ିତ କରିବା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା —ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାନୀ ଅଦାଲତର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରକୁ ବାଦ ଦେଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପାଆନ୍ତି -ଆଇନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପରେ ବନ୍ଧକକୁ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଭାବରେ ସମାପ୍ତ କରାଯାଇଛି, ତେଣୁ ବନ୍ଧକର ଉଦ୍ଧାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

ନାବାଳକ "ଜି"ଙ୍କ ଭିଣୋଇ "ଏର୍" ଜଣେ ଅଭିଭାବକ ଭାବେ ବିବାଦୀୟ ଜମିକୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନିକଟରେ ବନ୍ଧକ ରଖୁଥିଲେ । ଯୁପି ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଚେଦ ଏବଂ ଭୂ ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950 ଲାଗୁ ହେବା ପରେ, ଅପିଲକାରୀ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚେଦ କରିବା ପାଇଁ ମାମଲା ଦାୟର କରିଥିଲେ ।

ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ବୋର୍ଡ଼ ବନ୍ଧକକୁ ଅସିଦ୍ଧ ବୋଲି ଧରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ "ଏର୍" "ଜି"ର ପ୍ରାକୃତିକ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ରକ୍ଷକ ନଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ କହିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ବନ୍ଧକ ଭାବରେ ଜମିର ଦଖଲ କରିଥିଲେ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବନ୍ଧକ ମୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବେଦଖଲ ପାଇଁ ଏକ ମାମଲା ଦାୟର ନହୁଏ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 209 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ବଜାୟ ରହିବ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଅପିଲ ।

ଏହି ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ:

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ: 1.1. ବନ୍ଧକ ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ଯେହେତୁ, ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଚେଦ ଏବଂ ଭୂ ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ବନ୍ଧକ ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅର୍ଜିତ ଭୂମିଧାରୀ ଅଧିକାର ଉପରେ ବନ୍ଧକ ରଖି ପରିଶୋଧ କରିବାର କୌଣସି ଦାୟିତ୍ୱ ଲଦି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଜମି ଉପରେ ଏକ ଭାର ସୃଷ୍ଟି କରି ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ରାଣା ଶିଓ ଅମ୍ବର ସିଂହ ବନାମ ଆହ୍ଲାବାଦ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିଡ଼ ଆହ୍ଲାବାଦ, [1962] 2 ଏସ୍.ସି.ଆର୍. 2141, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

1.2. ସି.ପି.ସି.ର ଧାରା 9 ଅନୁଯାୟୀ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣର ସଞ୍ଚାନ ନେବା ପାଇଁ ଦେଖାନୀ ଅଦାଲତର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉଲ୍ଲେଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ଏବଂ ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ମିଳିଥାଏ । ଯେହେତୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 209 କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟଥା ଭୂମିଧରଙ୍କଠାରୁ ଜମି ନେବା କିମ୍ବା ଦଖଲ ରଖିବା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ବିନା ଜମି ଦଖଲ କରିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ II ର ବିଷୟ ସଂଖ୍ୟା 24ରେ କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ଯେ ଧାରା 209 ସମ୍ପର୍କରେ ସଞ୍ଚାନ ନିଆଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହି ଅନୁସୂଚୀରେ ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅଦାଲତ ଭାବରେ ଗଣନା କରାଯାଇଛି ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲିୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 157/1978 ।

C. Misc. W. ସଂଖ୍ୟା 7483/1971ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 14.1.76 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜେ.ପି. ଗୋୟଲ, ଏମ.ଆର. ବିଦ୍‌ସର ଏବଂ ଆର.ପି. ଗୋୟଲ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଶ୍ରୀ ରାଣୀ ଛାତ୍ରା ଏବଂ ଆର୍.ବି. ମିଶ୍ର, (ଏନ୍.ପି.) ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଏହି ଅପିଲରେ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, 12.1.1976 ତାରିଖରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାନୀ ବିବିଧ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 7483/71ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଠିକ୍ କି? ସ୍ୱୀକୃତ ସ୍ଥିତି ହେଉଛି ଯେ ଗୁଲାବ ସିଂହ (ଉତ୍ତରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ)ଙ୍କ ଶାଳକ ହନୁମାନ ସିଂହ ଜଣେ ଅଭିଭାବକ ଭାବରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କଞ୍ଚୋଲି ଉପରହାର ଗ୍ରାମ ଏବଂ କଞ୍ଚୋଲି କନ୍ଧର, ଚସ୍ତା ଚୌରାସୀ, ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ - ଖଇରାଗଡ଼, ଜିଲ୍ଲା ଆହ୍ଲାବାଦରେ ଅବସ୍ଥିତ ପ୍ଲଟ ନଂ. 120, 122, 145/1 ଏବଂ 145/2 ରେ ଥିବା ଜମିଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଦକ ଦେଇଥିଲେ । ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂ ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଅଧିନିୟମ') 26.1.1951ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଅପିଲକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 209 ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ରାଜସ୍ୱ ପର୍ଷଦ ସମେତ ସମସ୍ତ ଅଦାଲତ ଏକକାଳୀନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ଯେ ହନୁମାନ ସିଂହ ନା ଜଣେ ପ୍ରାକୃତିକ ଅଭିଭାବକ ଅଟନ୍ତି, ନା ସେ ନାବାଳକ ଗୁଲାବ ସିଂହଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ ଜଣେ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଭିଭାବକ ଅଟନ୍ତି । ତେଣୁ, ବନ୍ଦକଟି ଏକ ଅସିଦ୍ଧ ବନ୍ଦକ ଅଟେ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ସେ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲେ । ସେହି ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ସେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ

ଜଣେ 'ଅସାମୀ' ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯିବା ଅନୁଚିତ । ସେହି ଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ସେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ କହିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଜଣେ ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତା ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ଉପରୋକ୍ତ ଜମିର ଦଖଲକୁ ଆସିଥିଲେ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଧକ ମୋଚନ କରିବା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବେଦଖଲ ପାଇଁ ଏକ ମାମଲା ଦେଖାନୀ ଅଦାଲତରେ ଦାୟର ନହୁଏ, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 209 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବଜାୟ ରହିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତି ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶ ସହିତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କଲେ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସମସ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଦ୍ୱାରା ବିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ ।

ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଜମିରୁ ବିତାଡ଼ିତ କରିବାର ଅଧିକାର ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଗୁଡ଼ିକର ଅଛି କି? ରାଣା ଶେଓ ଅମ୍ବର ସିଂହ ବନାମ ଆଲ୍ଲାହାବାଦ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍, ଆଲ୍ଲାହାବାଦ, [1962] 2 SCR 441 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ପରେ, ବନ୍ଧକ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅର୍ଜିତ ଭୂମିଦାରୀ ଅଧିକାରକୁ ବନ୍ଧକ ରଣ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଜମି ଉପରେ ଏକ ଭାର ସୃଷ୍ଟି କରି ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା;

"..... ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂ ସଂସ୍କାର ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ଭୂସମ୍ପତ୍ତିରେ ଥିବା ସାର୍ ଏବଂ ଖୁଦକାଷ୍ଠ ଜମି ଏବଂ ଉପବନ ଜମିରେ ଧାରା 6(a)(i) ଅନୁଯାୟୀ ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଜମିର ଚାଷ ଅଧିକାର ଏବଂ ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପୁନଃସ୍ଥାପନ କରିବା ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଭୂମିଦାରୀର ଏକ ନୂତନ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା, ଯାହା ତାଙ୍କର ପୂର୍ବରୁ କେବେ ନଥିଲା:

ସାର୍, ଖୁଦକାଷ୍ଠ ଜମି ଓ ଉପବନ ଜମିରେ ଯେଉଁ ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ବନ୍ଧକ ରଖାଯାଇଥିଲା, ତାହା ଉଚ୍ଛେଦ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଭୂମିଦାରୀ ଅଧିକାର, ଯାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଏକ ନୂତନ ଅଧିକାର ଥିଲା, ତାହାକୁ ବନ୍ଧକ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଗଲା ।

ବନ୍ଧକଧାରୀ କେବଳ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6(h) ସହିତ ପଠିତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 73 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତିରେ ବନ୍ଧକଦାରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିବେ ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ଟଙ୍କା ପାଇଁ ଅନୁସରଣ କରିପାରିବେ; ଏବଂ ସାର୍, ଖୁଦକାଷ୍ଠ ଜମି ଏବଂ ଉପବନ ଜମି ସମ୍ପର୍କରେ, ସେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ସୁରକ୍ଷା ଭାବରେ ବନ୍ଧକଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଭୂମିଦାରୀ ଅଧିକାର ବିକ୍ରୟ କରି ବନ୍ଧକ ଅଧୀନରେ ତାଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।"

ଫଳସ୍ବରୂପ, ବନ୍ଧକ ଉଦ୍ଧାର କରିବାର ଦାୟିତ୍ବ ଆଇନଗତ ଭାବେ ଲୋପ ପାଇଥିବାରୁ ଏବଂ ବନ୍ଧକ ଅସିଦ୍ଧ ହୋଇଥିବାରୁ, ଅପିଲକାରୀ ବନ୍ଧକ ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହନ୍ତି । ତା'ପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ତଳ ଅଦାଲତରେ କାର୍ଯ୍ୟଧାରାଗୁଡ଼ିକ ବୈଧ ଭାବେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି କି, ଏବଂ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶ ଦେବାର ଅଧିକାରିତା ଅଛି କି? ଅଧିନିୟମର ଧାରା 209ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ:

"209. ବିନା ଅଧିକାରରେ ଜମି ଦଖଲ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା - (1) ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନ ହୋଇ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟରେ ଜମିର ଦଖଲ ନେଉଥିବା ବା ଧାରଣ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, ଏବଂ ---

(a) ଯେଉଁଠାରେ ଜମି ଜଣେ ଭୂମିଧର କିମ୍ବା ଆସାମୀଙ୍କ ଅଧିକାରର ଅଂଶବିଶେଷ, ଏବଂ ସେହି ଭୂମିଧର କିମ୍ବା ଆସାମୀଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ବିନା;

(b) ଯେଉଁଠାରେ ଗାଁ ସଭାର ସମ୍ପତ୍ତି ବିନା ଜମି ଭୂମିଧର କିମ୍ବା ଆସାମୀଙ୍କ ଦଖଲ ସ୍ବତ୍ତ୍ବର ଅଂଶ ହୋଇନଥାଏ, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଭୂମିଧର କିମ୍ବା ଆସାମୀଙ୍କ ଉପରେ ଖଣ୍ଡ (a) ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଗାଁ ସଭାର ଉପରୋକ୍ତ ଖଣ୍ଡ (b)ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ମକଦ୍ଦମା ଉପରେ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବାକୁ ଦାୟୀ ରହିବେ ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ଦାୟୀ ରହିବେ ।"

ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ବାକାର କରେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟଥା ଜମି ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା କିମ୍ବା ବଜାୟ ରଖୁଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ ଜମିଟି ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ବିନା ଭୂମିଧରଙ୍କ ଅଧିକାରର ଅଂଶ ହୋଇଥାଏ, ସେ ଉପରୋକ୍ତ ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଚ୍ଛେଦ ହେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ଦାୟୀ ରହିବେ ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 331ର ଉପ-ଧାରା (1)ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ଯେ:

"331. ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ମକଦ୍ଦମା ଆଦିର ବିଚାର -(1) ଏହି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ବାରା କିମ୍ବା ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ, ଅନୁସୂଚୀ II ର ସ୍ତମ୍ଭ 4 ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଅଦାଲତ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅଦାଲତ, ଦେଝାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1908 (1908ର V) ରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ବେ, ସ୍ତମ୍ଭ 3 ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଯେକୌଣସି ମକଦ୍ଦମା, ଆବେଦନ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟବିଧି କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏକ ମକଦ୍ଦମା, ଆବେଦନ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟବିଧିର ବିଚାର କରିବେ ନାହିଁ ଯାହା ସମ୍ପର୍କରେ ଏପରି କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ମିଳିପାରିବ ।"

ତେଣୁ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଗଠିତ ଅଦାଲତ, ସି.ପି.ସି.ର ଧାରା 9ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସତ୍ତ୍ବେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ହୋଇଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ସିପିସିର

ଧାରା 9 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣର ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଦେଖାନୀ ଅଦାଲତର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉଲ୍ଲେଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ଏବଂ ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପାଆନ୍ତି, କାରଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 209 ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟଥା ଭୂମିଧରଙ୍କଠାରୁ ଜମି ନେବା କିମ୍ବା ଦଖଲ ରଖିବା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ବିନା ଜମିକୁ ଦଖଲ କରିନେଇଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ IIର ବିଷୟ ସଂଖ୍ୟା 24ରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ ଧାରା 209 ସମ୍ପର୍କରେ ସଞ୍ଚାନ ନିଆଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହି ଅନୁସୂଚୀରେ ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅଦାଲତ ଭାବେ ଗଣନା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ସଞ୍ଚାନ ନେବାର ଅଧିକାର ଥିଲା ଏବଂ ସେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯାହା ରାଜସ୍ୱ ପର୍ଷଦ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲ ଏବଂ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଉପରେ ବଜାୟ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ଯଦିଓ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଧାରା 331(1)(a) ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ, ଯାହା ଯଥାଶୀଘ୍ର ଆପଣ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଏ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇବାକୁ ବାରଣ କରେ, ଆମ ପାଇଁ ସେହି ବିବାଦ ସହିତ ବିସ୍ତାରିତ ଆଲୋଚନା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଏହା କହିବା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ଧାରା 209 ଅନୁଯାୟୀ, ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାକୁ ଅଧିକାର ବିଚାରଣା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅଦାଲତ ଏହାକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଗୁଡ଼ିକର ଆଦେଶକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ, ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

କେ.ଟି.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।